

Питання підсумкового контролю з курсу
«СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В ГРОМАДІ»

1. Сутність соціальної підтримки військовослужбовців та членів їхніх сімей.
2. Зміст, форми та методи соціально-педагогічна підтримка сімей військовослужбовців.
3. Особливості функціонування сімей військовослужбовців.
4. Діяльність Центру надання соціальних послуг.
5. Реалізація соціального супровіду сімей військовослужбовців на базі Центру надання соціальних послуг.
6. Засоби реалізації соціально-педагогічного супроводу сімей військовослужбовців.
7. Особливості соціальної структури сім'ї військовослужбовця впливають на її потреби у підтримці.
8. Вплив мобілізації чи участь у бойових діях у зміні ролі й обов'язків членів сім'ї.
9. Травматичний досвід військовослужбовця та його вплив на психологічний стан членів сім'ї.
10. Соціальні проблеми у сім'ях військовослужбовців після повернення з зони бойових дій.
11. Особливості комунікації з військовими.
12. Зміст, форми та методи соціальної підтримки для військовослужбовців та їхніх сімей в умовах сучасної України.
13. Роль громадських організацій у наданні соціальної підтримки військовим та їхнім сім'ям.
14. Проблеми при доступі до соціальної підтримки членам сімей військовослужбовців.
15. Соціальні послуги для комплексної підтримки військовослужбовців та їхніх сімей.
16. Закони та нормативні акти, що визначають соціально-правові гарантії для військовослужбовців в Україні.
17. Пільги та права членів сімей військовослужбовців (наприклад, освіта, охорона здоров'я, житло).

18. Що таке статус учасника бойових дій і які юридичні наслідки він має для військовослужбовця та його сім'ї.
19. Соціальний супровід військовослужбовців та членів їхніх сімей.
20. Механізми захисту прав військовослужбовців існують у разі порушення гарантій. Прогалини чи недоліки існуючих соціально-правових гарантій.
21. Встановлення довіри між соціальним працівником і військовослужбовцем чи членами його сім'ї.
22. Етичні проблеми можуть виникати при роботі із військовими та їх сім'ями, шляхи вирішення.
23. Методика психологічного дослідження військовослужбовців.
24. Основні методи дослідження особистості військовослужбовця. Оцінка потреб сімей військовослужбовців.
25. Методи соціальної роботи при роботі з військовослужбовцями та їх сім'ями (напр. кризова інтервенція, кейс-менеджмент, психосоціальна робота).
26. Технології, інструменти підвищення ефективності соціальної роботи (онлайн-сервіси, мобільні служби, групи підтримки).
27. Психологічні наслідки тривалої відсутності одного з батьків через участь у бойових діях для дітей.
28. Вплив на дітей зміни житлових умов, переміщення, або інших наслідків війни.
29. Ефективні методи соціально-психологічного супроводу дітей учасників бойових дій.
30. Взаємодія між школою, соціальними службами та соціальними працівниками для підтримки дітей учасників бойових дій.
31. Соціальна підтримка сімей з метою відновлення їхніх ресурсів щодо виховання та допомоги дітям долати стрес та травму.
32. Впровадження надання соціальної послуги «соціально психологічна адаптація для ветеранів та членів їх сімей».

Практичні завдання:

1. **Завдання:** Проаналізувати ситуацію сімей військовослужбовців, визначити їх потреби, проблеми та запропонувати стратегію соціальної роботи, враховуючи особливості кожної ситуації (може бути аналіз запропонованої або власної ситуації).

Алгоритм аналізу кейсу:

1. Охарактеризуйте соціальну структуру сім'ї (склад, ролі, наявність підтримки з боку родичів чи громади, рівень доходу, житлові умови тощо).
2. Визначте, як мобілізація / перебування на фронті / травма змінили або можуть змінити ролі й обов'язки членів сім'ї (зосередитись на кожному члені: хто чим займається, які нові навички чи завдання з'явилися).
3. Проаналізуйте можливі психологічні наслідки для кожного члена сім'ї: дружини/чоловіка, дітей, самого військовослужбовця. Які стресові фактори, внутрішньосімейні конфлікти, почуття страху/тривоги можуть виникати?
4. Визначте основні соціальні проблеми, з якими може зіткнутись сім'я: транспорт, медичне обслуговування, дозвілля дітей, соціальна ізоляція, фінансові витрати тощо.
5. Запропонуйте план соціальної роботи з такою сім'єю: які форми підтримки, які соціальні служби залучити, які методи використовувати (наприклад, консультування, групи підтримки, волонтерська допомога, юридична допомога, психологічна реабілітація тощо).

Завдання: розробити конкретний план дій соціального працівника щодо супроводу дітей учасників бойових дій на базі освітнього закладу / громади / соціальних служб, який включає:

- 1) опис конкретної ситуації (вигаданої чи реальної), де дитина чи сім'я учасників бойових дій мають проблему, визначення потреб членів сім'ї;
- 2) Мета роботи соціального працівника з конкретною сім'єю,
- 3) Зміст, форми та методи соціального супроводу, соціальні послуги цій сім'ї;
- 4) Роль шкільного соціального педагога у супроводі дитини з сім'ї військовослужбовців; заходи для дітей (групові, індивідуальні);
- 5) Як залучати батьків чи опікунів (учасників бойових дій) до процесу супроводу, щоб не тільки дитина, але і сім'я отримувала підтримку?
- 6) Зміст взаємодії із соціальними службами / громадськими організаціями;
- 7) Залучення ресурсів громади / школи, що вже існують і можуть допомогти реалізувати розроблені заходи.
- 8) Можливі перешкоди (фінансові, кадрові, культурні) для впровадження супроводу та шляхи їхнього подолання;

9) Інноваційні чи нетипові методи для відновлення ресурсу дітей учасників бойових дій (наприклад, арт-терапія, робота з песиками, волонтерські програми, дистанційна підтримка).

Завдання: Зробіть аналіз кейсу за алгоритмом:

Складіть стратегічний план соціальної роботи для кейсу:

- 1) Кроки (перші зустрічі, встановлення довірливих стосунків, етичні ризики їх уникнення, оцінка, встановлення діагностики потреб, вибір методів, супровід),
- 2) Інституції / служби / партнери, яких треба залучити (медичні, психологічні, соціальні, волонтерські),
- 3) Зміст, форми методи, інструменти соціальної роботи із (онлайн ресурси, групи підтримки, супервізія, матеріальна допомога).
- 4) Визначте можливі бар'єри реалізації такого плану – етичні, ресурсні, культурні, логістичні – і запропонуйте шляхи їх подолання.